

**UCHWAŁA NR XXXVII/310/2021
RADY GMINY SOBKÓW**

z dnia 26 listopada 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt .15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. .U. z 2021 r. poz.1372 ze zmianami), w związku z art.4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zmianami) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii(tekst jednolity z 2020 r. poz. 2050 ze zmianami) Rada Gminy Sobków uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na rok 2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sobków.

§ 3. Uchwałę niniejszą podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Sobkowie oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Sobków.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Szlembarski

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na rok 2022

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Działania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na poziomie lokalnym określa Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na rok 2022, zwany dalej „Programem”. Określa on sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz.1119 ze zmianami) i ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz.2050 ze zmianami)

Realizacja zadań wskazanych w Programie finansowana jest ze środków uzyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (koncesji) zgodnie z art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają

z upływem tego roku i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program jest realizacją sprawdzonych zadań z lat poprzednich, a także podejmuje on nowe przedsięwzięcia, które będą realizowane przez GKds.PiRPA oraz inne jednostki z terenu gminy Sobków(GOPS w Sobkowie, świetlice wiejskie i szkoły). Kluczową rolę w realizacji w/w Programu odgrywa Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

GKds.PiRPA jest organem pomocniczym gminy w zakresie zwiększania dostępności i wsparcia kierowanego do osób uzależnionych oraz ich bliskich (osoby współuzależnione).

Rodziny borykające się z problemem uzależnienia mogą otrzymać wszelką pomoc zgłaszając się ze swoją trudną sytuacją do GKds.PiRPA z siedzibą w Sobkowie. Przy Urzędzie Gminy

w Sobkowie działa Punkt Konsultacyjny, w którym z porad i wszelkiej pomocy udzielają mieszkańcy Gminy Sobków terapeuta uzależnień i psycholog.

Rozdział 2

INFORMACJE NA TEMAT PROGRAMU

Program określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustaw: z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zmniejszenia problemów, które aktualnie występują w sferze uzależnień, ustalenie działań zaradczych, które zmierzają do zapobiegania powstawania nowych problemów. Działania podejmowane w ramach niniejszego Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol i inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej na terenie Gminy Sobków, nie tylko w grupie osób podwyższonego ryzyka. Odnoszą się do całej społeczności lokalnej. Główne problemy to m.in. spożywanie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego (zjawisko przemocy domowej, awantury wywołane agresją po spożyciu alkoholu), nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Program na rok 2022 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb mieszkańców Gminy Sobków oraz z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Źródłem finansowania Programu są środki finansowe budżetu Gminy Sobków pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (koncesji). Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację Programu i nie może być przeznaczony na inne cele – zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Planowana wysokość dochodów z koncesji w Gminie Sobków na rok 2022 wynosi 119 400,00 zł. Kwota 8000,00 zł z w/w środków przeznaczona jest na walkę z narkomanią. Środki finansowe pochodzące z koncesji w całości przeznaczone są na szeroko rozumianą profilaktykę zarówno antyalkoholową jak i antynarkotykową.

Rozdział 3

DIAGNOZA

Integralną częścią Programu jest rozpoznanie środowiskowe uwzględniające diagnozę problemów lokalnych oraz rozeznanie w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii jakimi dysponuje gmina. Bezpośrednio z diagnozą łączy się systematyczne monitorowanie zmian i trendów w zakresie postaw związanych z problemami obejmującymi wszystkie obszary gminnego programu w tym: profilaktykę szkolną, środowiskową, lecnicstwo odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukację publiczną oraz rynek napojów alkoholowych.

Na terenie Gminy funkcjonuje dwadzieścia punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym cztery punkty gastronomiczne.

Gmina Sobków na dzień 01.01.2022 r. liczy 8411 mieszkańców, z czego 4209 stanowią kobiety, a 4202 mężczyźni. Na terenie Gminy funkcjonują trzy Zespoły Placówek

Oświatowych oraz pięć Szkół Podstawowych , trzy Przedszkola w ramach Zespołu Placówek Oświatowych i dwa Przedszkola Samorządowe .

Działalność kulturalną na terenie Gminy prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Sobkowie mieszcząca się przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Sobkowie . Biblioteka posiada trzy filie:

w Chomentowie, Miąsowej i w Mokrsku Dolnym.

Działalnością kulturalną zajmuje się piętnaście świetlic wiejskich funkcjonujących na terenie Gminy Sobków. Działalność tychże świetlic ukierunkowana jest głównie na młodych mieszkańców naszej Gminy. Pracownicy świetlic wiejskich starają się zagospodarować wolny czas dzieci i młodzieży. W świetlicy w Chomentowie i w Szkole Podstawowej w Sobkowie odbywają się zajęcia wokalnie- taneczne dla młodych mieszkanki naszej gminy jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego z dala od alkoholu, dopalaczy

i narkotyków.

W miejscowości Sobków w budynku Urzędu Gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, w którym pełni dyżury terapeuta uzależnień i psycholog . Do Punktu Konsultacyjnego kierowane są osoby, po przeprowadzonych rozmowach motywujących z Gminną Komisją. Często z porad psychologa korzystają dzieci z rodzin gdzie występuje problem z nadużywaniem alkoholu. Specjaliści pomagają mieszkańcom Gminy Sobków w rozwiązywaniu trudnych spraw związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków

i innych substancji psychoaktywnych oraz różnymi formami przemocy. Terapeuta uzależnień pełni dyżury w pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca a psycholog w każdy wtorek miesiąca. Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie czuwa nad bezpieczeństwem mieszkańców. Dzielnicy pełni dyżury w Urzędzie Gminy w Sobkowie i Punkcie Konsultacyjnym w Miąsowej jeden raz w tygodniu (poniedziałek).

Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sobkowie posiadający dwa Gminne ośrodki zdrowia w Miąsowej i Sobkowie zapewnia opiekę zdrowotną mieszkańcom naszej gminy.

Uchwałą Nr L/310/2018 Rady Gminy Sobków z dnia 23 sierpnia 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz usytuowanie miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Sobków uchwalono maksymalne liczby zezwoleń:

1) Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla poszczególnych napojów alkoholowych :

- a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 30 zezwoleń
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)-30 zezwoleń
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu-30 zezwoleń

2) Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych:

- a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo-10 zezwoleń
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)-10 zezwoleń
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu -10 zezwoleń

Nadużywanie alkoholu prowadzi do choroby alkoholowej i uzależnienia się od alkoholu. Wymaga ona wielokierunkowego leczenia, zarówno medycznego, psychoterapeutycznego oraz stosownej rehabilitacji. Wychodzenie z alkoholizmu ma charakter kompleksowy

i wieloetapowy. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sobkowie prowadzi sprawy osób zgłoszonych z wniosków członków rodziny, GOPS-u oraz Policji, Prokuratury i kieruje sprawy do Sądu Rejonowego w Jędrzejowie o orzeczenie poddania się obowiązkowi przymusowego leczenia odwykowego lub kieruje osobę zgłoszoną do leczenia choroby alkoholowej do Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie w Sobkowie. Osoba uzależniona skierowana do punktu ma możliwość skorzystania z terapii wielokierunkowej prowadzonej przez terapeutę uzależnień i psychologa. Z analizy wniosków skierowanych do GK ds. P i RPA w Sobkowie wynika, iż osoby kierowane na przymusowe leczenie częściej znajdują się w zaawansowanym stadium alkoholizmu (faza krytyczna lub przewlekła). Składane wnioski głównie dotyczą mężczyzn zarówno w związkach małżeńskich jak i stanu wolnego. Są to osoby zarówno w wieku lat 50 jak i młodzi mężczyźni w wieku około 30 lat. Z analizy wynika, iż problem alkoholowy członka rodziny stanowi poważny problem społeczny gdyż współwystępuje z nim agresja skierowana do członka rodziny oraz współuzależnienie innych członków rodziny, a także bezradność życiowa. Kłopoty w pracy osoby pijącej wpływają niekorzystnie na życie rodziny.

Poważny problem na, którym należy skupić szczególną uwagę stanowią narkotyki

i dopalacze. Powszechność narkotyków oraz nowych substancji psychoaktywnych (zwanych dopalaczami) dawniej stanowiła problem dużych miast a dziś są one obecne także na wsiach. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uświadamia dzieciom i młodzieży z terenu Gminy Sobków jak szkodliwe są wszelkie używki typu narkotyki i dopalacze organizując teatry profilaktyczne i pogadanki z terapeutą uzależnień.

W drugiej połowie 2020 roku na terenie Gminy Sobków została przeprowadzona „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Sobków”. Obejmowała ona podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Sobków wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a). dorośli mieszkańcy
- b). dzieci i młodzież szkolna
- c). sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu

Diagnoza wykazała, iż tylko 3% dorosłych mieszkańców naszej Gminy nie spożywa alkoholu, najwięcej jest osób spożywających alkohol kilka razy w miesiącu (52%) oraz kilka razy w tygodniu (30%). 1% przyznaje się do codziennego spożywania alkoholu. 53% respondentów ocenia osoby pijące alkohol jako zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. Łącznie 99% osób uważa, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie nawet niewielkich ilości alkoholu. Również 78% badanych twierdzi, że alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. 96% badanych mieszkańców nie zgadza się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu. Kolejną kwestią są dopalacze i narkotyki. Łącznie 20% respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. 80% badanych twierdzi, że nie ma w

swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się: dopalacze, marihuana i haszysz. Jeśli mowa

o wychowaniu dzieci to większość mieszkańców naszej Gminy przejawia postawy wychowawcze, które są charakterystyczne dla tradycyjnego tj. konserwatywnego wychowania. W kwestii dotyczącej przemocy wykazano, że 1% mieszkańców Gminy Sobków podejrzewa, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy

w rodzinie, a 29% podejrzewa, że tak się dzieje. 70% badanych nie słyszało o żadnych formach przemocy w rodzinie. Łącznie 27% badanych zdecydowanie zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Według ankietowanych zjawisko przemocy domowej w rodzinach w Gminie Sobków jest rzadkie.

Rozdział 4

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież,
- 2) rodzice, nauczyciele,
- 3) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
- 4) osoby spożywające alkohol w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz uzależnione od alkoholu,
- 5) rodziny osób z problemem uzależnień i przemocy,
- 6) pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy Sobków zajmujący się zawodowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie tj. członkowie GK ds. P i RPA w Sobkowie, Policja w Jędrzejowie, terapeuta uzależnień i psycholog udzielający porad w Punkcie Konsultacyjnym w Sobkowie.

Rozdział 5

CELE PROGRAMU

Celem Programu jest ograniczenie spożycia alkoholu oraz zminimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze szkodliwego picia. Wartością dodaną jest budowanie współpracy wielu podmiotów, które oprócz niesienia pomocy potrzebującym pracują nad rozwijaniem i doskonaleniem lokalnego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych. Głównym celem programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych takich jak narkotyków i dopalaczy, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Sobków przez prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych, kształtowanie polityki antyalkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień.

Celem programu jest również wzrost wiedzy mieszkańców Gminy Sobków z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków itp. Wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych.

W roku 2022 w/w cele będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich, a planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe :

- 1) Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej jak również aktywizacja środowiska szkolnego w zakresie oddziaływań profilaktycznych,
- 2) Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych,
- 3) Zapewnienie pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu poprzez dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach,
- 4) Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- 5) Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych , zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych,
- 6) Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci , młodzież oraz dorosłych,
- 7) Wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenie punktów konsultacyjnych ,zakup materiałów edukacyjnych,
- 8) Wzmocnienie kompetencji członków GK ds.PiRPA , pracowników pomocy społecznej , oświaty , policji ,służby zdrowia , straży miejskiej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych , przepisów prawa , podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych,
- 9) Wymianę doświadczeń , monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień na terenie Gminy Sobków.

Rozdział 6

ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Bezpośrednią odpowiedzialność za koordynowanie i realizację zadań Programu ponosi Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sobkowie.

GKds.PiRPA monitorując problemy uzależnień współpracuje między innymi z Punktami Konsultacyjnymi, Policją ,Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sobkowie, szkołami i świetlicami wiejskimi z terenu Gminy Sobków.

Komisja udziela indywidualnych porad osobom z rodzin uzależnionych, współuzależnionym oraz rodzinom zagrożonych uzależnieniem.

Program zakłada pełną dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz osób współuzależnionych m.in. poprzez

- finansowanie dyżurów specjalistów psychoterapii uzależnień, psychoterapeutów oraz funkcjonowanie Punktów Konsultacyjnych w Sobkowie i Miąsowej,

- finansowanie zakupu programów i materiałów potrzebnych do realizacji warsztatów terapeutyczno- edukacyjnych w placówkach oświatowych i Punktach Konsultacyjnych,

- wspieranie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi.

- organizację akcji profilaktycznych (zajęcia i pogadanki organizowane w szkołach i świetlicach wiejskich na temat szkodliwości alkoholu i innych zagrożeń –narkotyków

i leków psychotropowych),

- organizowanie w świetlicach wiejskich specjalistycznych zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży. W tym celu zostały zakontraktowane zajęcia ze specjalistami z szerokiego spektrum działania np.:

- warsztaty taneczne,

- nauka śpiewu,

- zajęcia plastyczne i manualne,

- zajęcia językowe dla dzieci z terenu Gminy Sobków

Zajęcia te są alternatywną formą spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Formą działalności profilaktycznej uniwersalnej obejmującej rozwój uczestników zajęć oraz formą spędzania czasu wolnego z dala od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych.

Program zakłada zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem bazy sportowej na terenie Gminy Sobków poprzez organizowanie zajęć sportowych połączonych z realizacją programów profilaktycznych, organizację festynów i pikników promujących życie bez nałogów (np. festyn z okazji Dnia Dziecka i Mikołajki)

Program zakłada realizację niżej wymienionych zadań :

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych poprzez:

- 1) Finansowanie dyżurów specjalistów psychoterapii uzależnień, psychologa, terapeutów i psychoterapeutów, udzielających pomocy konsultacyjno-informacyjnej,

- 2) Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. uruchomienie grupy wsparcia, udostępnienie lokali na spotkania, zakup niezbędnych materiałów i programów,

- 3) Finansowanie bieżących kosztów utrzymania Punktów Konsultacyjnych,

- 4) Zakup programów, warsztatów i materiałów potrzebnych do realizacji zajęć informacyjno-terapeutyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży uczęszczających do Punktów Konsultacyjnych oraz dorosłych osób w szczególności z grup podwyższonego ryzyka,

- 5) Współpraca z ośrodkami: terapii uzależnień i współuzależnienia leczenia odwykowego i Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sobkowie, Niepublicznego Zakładu GRACA MED.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) Udzielanie i dofinansowanie działań związanych z pomocą psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii i innych uzależnień np. dopalaczy.
- 2) Finansowanie opłat sądowych oraz badań biegłych w celu wydania opinii psychiatryczno-psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wobec osób, których wszczęto postępowanie,
- 3) Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów i seminariów dla osób pracujących z osobami i rodzinami w których występują problemy alkoholowe, narkomania i przemoc. Organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji na temat realizacji procedury „Niebieskiej Karty”;
- 4) Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii i doświadczających przemocy w tym:
 - finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlic szkolnych;
 - dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych, ferii, półkolonii z realizacją programów profilaktycznych;
- 5) Organizacja i finansowanie Wigilii oraz innych spotkań lub zakup paczek

żywnościowych dla osób samotnych i nadużywających alkoholu oraz dotkniętych problemem narkomanii.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć w ramach zagospodarowania wolnego czasu poprzez:

- 1) Organizację i finansowanie na terenie szkół i świetlic wiejskich programów profilaktycznych, spektakli tematycznych, warsztatów dla dzieci i młodzieży, konkursów, zawodów sportowych w tym zakup nagród i poczęstunków dla uczestników;
- 2) Wyposażenie świetlic wiejskich ,do których uczęszczają dzieci i młodzież w przedmioty i materiały niezbędne do realizacji programów profilaktycznych, turniejów sportowych , konkursów tematycznych realizowanych w ramach zagospodarowania wolnego czasu,
- 3) Finansowanie pozalekcyjnych zajęć jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu w tym zajęć sportowo – rekreacyjnych , muzyczno- tanecznych, informatycznych i językowych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,

- 4) Organizacja i dofinansowanie spotkań , warsztatów w szkołach i świetlicach wiejskich z udziałem Policji , służby zdrowia specjalistów terapii uzależnień. Zakup pomocy naukowych, potrzebnych do realizacji zajęć profilaktycznych, nagród i poczęstunków,
- 5) Promowanie stylu życia wolnego od nałogów poprzez organizację profilaktycznych wycieczek, rajdów odbywających się w czasie wolnym od nauki,
- 6) Promowanie wartości rodziny jako podstawowej komórki społecznej mającej wpływ na prawidłowy rozwój młodego człowieka poprzez organizację i finansowanie spotkań rodzinnych, rajdów rowerowych, pikników trzeźwościowych, np. przy okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki i Dnia Ojca,
- 7) Organizacja spotkań profilaktycznych z udziałem terapeuty uzależnień, psychologa czy pedagoga szkolnego: wykłady, seminaria, wywiadówki,
- 8) Podejmowanie działań informacyjnych w zakresie: gdzie i jak szukać pomocy w sytuacjach związanych z negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i zażywania innych substancji psychoaktywnych;
- 9) Prowadzenie w środowisku młodzieży działań informacyjno-edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień : warsztaty, prelekcje,
- 10) Przeprowadzenie i finansowanie badań (ankiet) związanych z diagnozą zachowań problemowych (spożywanie alkoholu , narkotyków i substancji psychoaktywnych) przez młodzież.
- 11) Organizowanie spotkań profilaktycznych z udziałem terapeutów uzależnień psychologa i pedagogów szkolnych – wykłady, seminaria , wywiadówki,
- 12) Prowadzenie działalności informatycznej: ulotki, czasopisma , broszury o tematyce profilaktyki,
- 13) Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki alkoholowej poprzez:
 - szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych,
- 14) Propagowanie trzeźwości i zdrowego stylu życia poprzez zakup urządzeń rekreacyjno- sportowych będących alternatywną formą spędzania wolnego czasu,
- 15) Prowadzenie edukacji społecznej,
- 16) Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii poprzez:

- 1) Dofinansowanie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
- 2) Współpraca i współdziałanie z grupami samopomocowymi na rzecz społeczności lokalnej, członków i ich rodzin oraz osób, które tam trafiają,
- 3) Realizowanie ofert ruchów samopomocowych oraz zajęć organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie i antynarkotykowe.
- 4) Współpraca z Policją na rzecz bezpieczeństwa na drogach, w tym dyscyplinowanie osób po zażyciu narkotyków, substancji psychoaktywnych oraz spożywających alkohol i zażywających narkotyki w miejscach publicznych. Dofinansowanie zakupu niezbędnych urządzeń, materiałów i programów do walki z alkoholizmem i narkomanią.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) Kontrolę podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków, które reguluje ustawa i zezwolenie.
- 2) Przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) Występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Bieżąca działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Instytucji zobowiązania do leczenia odwykowego poprzez:

- 1) Przyjmowanie i monitorowanie spraw osób zgłoszonych do leczenia odwykowego, organizowanie posiedzeń, finansowanie badań, udział w sprawach o orzeczenie obowiązku przymusowego leczenia,
- 2) Udzielanie informacji o placówkach leczenia odwykowego, motywowanie do podjęcia leczenia,
- 3) Opiniowanie zgodności decyzji z uchwałami Rady Gminy Sobków o lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Nr L/310/2018 z dnia 23 sierpnia 2018 Rady Gminy w Sobkowie w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Sobków,
- 4) Kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
- 5) Współpracę i współdziałanie z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS-em, Policją, placówkami szkolnymi, kuratorem zarówno sądowym jak i społecznym, świetlicami i innymi instytucjami w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wczesnej interwencji,
- 6) Edukację członków GKds.PiRPA poprzez organizację i finansowanie szkoleń i konferencji.
- 7) Finansowanie kosztów GKds.PiRPA oraz osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną,
- 8) Zakup niezbędnych materiałów potrzebnych do realizacji zadań Komisji.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

8. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizatorzy Programu to:

1. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- w Sobkowie.
2. Punkt Konsultacyjny w Sobkowie.
 3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie.
 4. Zespół Interdyscyplinarny w Sobkowie.
 5. Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie.
 6. Dyrektorzy szkół i zespołów placówek oświatowych z terenu gminy Sobków.
 7. PCPR w Jędrzejowie.

Rozdział 7

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI DS. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sobkowie pracuje na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi i stanowi zespół, którego zadaniem jest realizacja zadań tej ustawy. Podstawowym jej zadaniem jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych mieszkańców Gminy Sobków, wobec których wpłynął wniosek o objęcie procedurą przymusowego leczenia odwykowego. Wniosek może złożyć członek rodziny, policja, prokuratura, pracownik GOP-su bądź członek zespołu interdyscyplinarnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego wdraża się wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują: rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny lub uchylają się od pracy. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenie za każdy udział w posiedzeniu i pracach komisji:

- przewodniczący komisji -150, 00 zł brutto,
- zastępca przewodniczącego komisji -130, 00 zł brutto,
- członkowie komisji – 100 ,00 zł brutto.

Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności potwierdzona własnoręcznym podpisem na posiedzeniu komisji.

Gminna komisja w pełnym składzie spotykać się będzie co najmniej dwa razy w roku, doraźnie stosownie do potrzeb. Program będzie obowiązywał od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Załącznikiem do Programu jest Harmonogram wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na 2022 rok.

**Harmonogram wydatków
 Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
 w Gminie Sobków na rok 2022**

Nr zadania	Nazwa zadania i działania	Planowane wydatki w zł	Realizator zadania	
			Urząd Gminy	GOPS
		119 400,00	104 400,00	15 000,00
I	<p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych poprzez:</p> <p>1. Finansowanie dyżurów specjalistów psychoterapii uzależnień, psychologa, terapeutów i psychoterapeutów, udzielających pomocy konsultacyjno-informacyjnej. 2. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. uruchomienie grupy wsparcia, udostępnienie lokali na spotkania, zakup niezbędnych materiałów i programów. 3. Finansowanie bieżących kosztów utrzymania Punktów Konsultacyjnych. 4. Zakup programów, warsztatów i materiałów potrzebnych do realizacji zajęć informacyjno-terapeutyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży uczęszczających do Punktów Konsultacyjnych oraz dorosłych osób w szczególności z grup podwyższonego ryzyka. 5. Współpraca z ośrodkami: terapii uzależnień i współuzależnień, leczenia odwykowego, Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Sobkowie i niepublicznym GRACA MED.</p>	25 000,00	25 000,00	0,00
II	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:</p> <p>1. Udzielanie i dofinansowanie działań związanych z pomocą psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych uzależnieniem i przemocą;</p>	23 000,00	8000,00	

	<p>2. Finansowanie opłat sądowych oraz badań biegłych w celu wydania opinii psychiatryczno-psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wobec osób, których wszczęto postępowanie.</p> <p>3. Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów i seminariów dla osób pracujących z osobami i rodzinami w których występują problemy alkoholowe i przemoc. Organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji na temat realizacji procedury „Niebieskie Karty”;</p> <p>4. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i doznających przemocy w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży. • dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych, ferii, półkolonii z realizacją programów profilaktycznych; <p>5. Organizacja spotkań dla osób samotnych i uzależnionych od alkoholu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie wigilijno- opłatkowe - zakup paczek żywnościowych 			<p style="text-align: right;">3000,00</p> <p style="text-align: right;">12000,00</p>
III	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć w ramach zagospodarowania wolnego czasu poprzez:</p> <p>1.Organizację i finansowanie na terenie szkół i świetlic wiejskich programów profilaktycznych, spektakli tematycznych, warsztatów dla dzieci i młodzieży, konkursów, zawodów sportowych w tym zakup nagród i poczęstunków dla uczestników,</p> <p>2.Wyposażenie świetlic wiejskich ,do których uczęszczają dzieci i młodzież w przedmioty i materiały niezbędne do realizacji programów profilaktycznych, turniejów sportowych , konkursów tematycznych realizowanych w ramach zagospodarowania wolnego czasu,</p> <p>3.Finansowanie pozalekcyjnych zajęć jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu w tym zajęć językowych, sportowo – rekreacyjnych , muzycznych, tanecznych, informatycznych w ramach zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży,</p> <p>4 Organizacja i dofinansowanie spotkań , warsztatów w szkołach i świetlicach wiejskich z udziałem Policji , służby zdrowia specjalistów terapii uzależnień. Zakup pomocy naukowych, potrzebnych do realizacji zajęć profilaktycznych, nagród i poczęstunków,</p> <p>5 Promowanie stylu życia wolnego od nałogów poprzez organizację profilaktycznych wycieczek, rajdów i wyjazdów na basen odbywających się w czasie wolnym od nauki,</p> <p>6. Promowanie wartości rodziny jako podstawowej komórki społecznej mającej wpływ na prawidłowy rozwój młodego człowieka poprzez organizację i finansowanie spotkań rodzinnych, rajdów rowerowych, pikników trzeźwościowych, przy okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki i Dnia Ojca.</p>	54 700,00	54 700,00	

	<p>7. Organizacja spotkań profilaktycznych z udziałem terapeuty uzależnień, psychologa czy pedagoga szkolnego: wykłady, seminaria, wywiadówki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań informacyjnych w zakresie: gdzie i jak szukać pomocy w sytuacjach związanych z negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu i zażywania innych substancji psychoaktywnych; <p>8. Prowadzenie w środowisku młodzieży działań informacyjno-edukacyjnych ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień : warsztaty, prelekcje,</p> <p>9. Przeprowadzenie i finansowanie badań (ankiet) związanych z diagnozą zachowań problemowych (spożywanie alkoholu , narkotyków i substancji psychoaktywnych) przez młodzież,</p> <p>10. Prowadzenie działalności informacyjnej: ulotki, czasopisma , broszury o tematyce profilaktyki uzależnień i przemocy,</p> <p>11. Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki alkoholowej poprzez: - szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych</p> <p>12. Propagowanie trzeźwości i zdrowego stylu życia poprzez zakup urządzeń rekreacyjno sportowych będącą alternatywną formą spędzania wolnego czasu.</p> <p>13. Prowadzenie edukacji społecznej .</p> <p>14. Kontrola Punktów Sprzedaży Napojów Alkoholowych.</p>			
IV	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii poprzez:</p> <p>1. Dofinansowanie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,</p> <p>2. Współpraca i współdziałanie z grupami samopomocowymi na rzecz społeczności lokalnej, członków i ich rodzin oraz osób, które tam trafiają,</p> <p>3. Realizowanie ofert ruchów samopomocowych oraz zajęć organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie,</p> <p>4. Współpraca z Policją na rzecz bezpieczeństwa na drogach i nietrzeźwości w miejscach publicznych. Dofinansowanie zakupu niezbędnych urządzeń, materiałów i programów.</p>	500,00	500,00	
V	<p>Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:</p> <p>1. Kontrolę podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków, które reguluje ustawa i zezwolenie.</p> <p>2. Przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i</p>	1200,00	1200,00	

	przeciwdziałaniu alkoholizmowi, 3. Występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi			
VI	<p>Bieżąca działalność Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Instytucji zobowiązania do leczenia odwykowego poprzez:</p> <p>1.Przyjmowanie i monitorowanie spraw osób zgłoszonych do leczenia odwykowego, organizowanie posiedzeń, finansowanie badań 2.Udzielanie informacji o placówkach leczenia odwykowego, motywowanie do podjęcia leczenia; 3.Opiniowanie zgodności z uchwałami Rady Gminy Sobków o lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Uchwała Nr L/310/2018 z dnia 23 sierpnia 2018 Rady Gminy w Sobkowie w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Sobków . 4. Kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego, 5.Współprace i współdziałanie z Zespołem Interdyscyplinarnym, GOPS-em, Policją, placówkami szkolnymi, kuratorem, świetlicami i innymi instytucjami w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wczesnej interwencji. 6. Edukację członków GKds.PiRPA poprzez organizację i finansowanie szkoleń i konferencji; 7.Finansowanie kosztów GKds.PiRPA oraz osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną; 8 .Zakup niezbędnych materiałów potrzebnych do realizacji zadań Komisji.</p>	15 000,00	15 000,00	

Sporządził :

Sobków dnia :

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na 2022 rok

Zgodnie z art.18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym , art.4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art.10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwała Rada Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 jest kontynuacją przedsięwzięć w obszarze profilaktyki zainicjowanych na terenie Gminy Sobków, systematycznie i konsekwentnie realizowanych w latach poprzednich. Został on opracowany zgodnie z w/w obligatoryjnymi zapisami ustaw oraz polityką przeciwalkoholową i antynarkotykową realizowaną na terenie Gminy Sobków. Zajęcie się problematyką alkoholizmu, narkomanii i innych uzależnień jest procesem długofalowym.

Zadania przedstawione w Programie będą realizowane przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym i Policją. Inne instytucje (np. świetlice wiejskie i szkoły) z terenu Gminy Sobków zostaną włączone w realizację Programu. Niniejszy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 został pozytywnie zaopiniowany przez GK ds. P i RPA w Sobkowie. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Wyniki głosowania imiennego w sprawie: Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sobków na 2022 rok.

ZA: 12, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 3

Lista imienna

ZA (12)

Augustyn Eugeniusz Bawoł Kazimierz Cymba Marek
Hanszke Krzysztof Kuchta Halina Kuś Mateusz Piorun Paweł
Pyjas Józef Strojek Wiktor Szlembarski Stanisław
Tkacz Kamila Wójcicka Danuta

PRZECIW (0)

WSTRZYMUJĘ SIĘ (0)

BRAK GŁOSU (0)

NIEOBECNI (3)

Dziopa Paweł Gabryś Anna Syncerz Beata

